

บทที่ ๑

ห้องรับแขกใต้หิมะ

ฟ้าเกือบดำ แต่หิมะเป็นสีฟ้าสว่างไสวในแสงจันทร์

ทะเลหัลล์อยู่ใต้น้ำแข็ง และลึกลงไปท่ามกลางรากไม้ในพื้นดิน สัตว์เล็กๆ ทั้งหมดกำลังหลับและฝันถึงฤดูใบไม้ผลิ แต่ฤดูใบไม้ผลิก็ยังอยู่ไกลนัก เพราะปีใหม่เพิ่งผ่านพ้นไปไม่นานนี้เอง

ณ จุดที่หุบเขาเริ่มทอดเนินน้อยๆ ขึ้นสู่เทือกเขา มีบ้านที่ถูกปกคลุมด้วยหิมะหลังหนึ่งตั้งอยู่ มันดูว่าเหว่มาก และหน้าต่างเหมือนกองหิมะประหลาดเสียมากกว่า ไกลๆ มันมีค้ำน้ำแห่งหนึ่ง สีดำเหมือนถ่านอยู่ระหว่างขอบน้ำแข็ง กระแสน้ำทำให้มันเปิดอยู่ตลอดฤดูหนาว แต่ไม่มีรอยเท้าเดินข้ามสะพาน และไม่มีใครได้แตะต้องกองหิมะรอบบ้าน

ภายในบ้านอุ่นสบาย ถ่านหินเป็นกองๆ ค่อยๆ เฝิบๆ ใน

เตากลางในห้องใต้ดิน ดวงจันทร์มองเข้ามาทางหน้าต่างห้องรับแขก เป็นบางครั้ง ส่องแสงลงบนผ้าคลุมสีขาวที่ใช้คลุมตามเก้าอี้ และบนถุงผ้าโปร่งที่หุ้มโคมแก้วเจียระไนไว้ตลอดฤดูหนาว และในห้องรับแขกนี้เช่นกัน รอบๆ เตาระเบียงเตาใหญ่ที่สุดของบ้าน ครอบครัวมูมินนอนรวมกันอยู่เป็นกลุ่ม ในการหลับตลอดฤดูหนาวอันยาวนาน

พวกเขาหลับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนจนถึงเมษายนเสมอ เพราะเป็นธรรมเนียมมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ และพวกมูมินก็ยึดมั่นในประเพณี พวกเขาทั้งหมดตื่นไปสนไว้ในกระเพาะคนละเยาะๆ เช่นที่บรรพบุรุษเคยทำ และข้างเตียงของแต่ละคนก็มีทุกสิ่งทุกอย่างที่หวังว่าจะจำเป็นต้องใช้ในช่วงต้นฤดูใบไม้ผลิวางอยู่ เสียม เสน่ห์ รวมแสงอาทิตย์ เครื่องวัดความเร็วลม และอะไรทำนองนั้น

ความเงียบนั้นลึกและเหมือนกำลังรอคอยอะไรบางอย่าง

บางครั้งบางครั้งจะมีใครบางคนถอนใจและขดตัวลึกลงไปใต้ผ้าคลุม

แถบแสงจันทร์เลื่อนจากเก้าอี้โยกไปยังโต๊ะในห้องรับแขก คีบคลานข้ามปุ่มทองเหลืองปลายเตียง และส่องตรงลงบนใบหน้าของมูมินโทรล

และตอนนี้อะไรบางอย่างก็เกิดขึ้น มันไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน นับแต่มูมินตัวแรกรู้จักเข้าถ้าจำศีล มูมินโทรลตื่นและพบว่าเขาไม่สามารถจะกลับไปหลับต่อได้อีก

เขามองดูแสงจันทร์และเฟินน้ำแข็งบนหน้าต่าง เขาฟังเสียงครางของเตาในห้องใต้ดิน รู้สึกว่าตัวเองตื่นและประหลาดใจมากยิ่งขึ้นทุกที ในที่สุดเขาก็ลุกขึ้น และเดินย่องไปยังเตียงของ

คุณแม่มูมิน

เขาตั้งหูเธออย่างระมัดระวังยิ่ง แต่เธอไม่ตื่น เธอเพียงแต่
ขดตัวจนเป็นเหมือนลูกบอลที่เฝินเฉยลูกหนึ่ง

“ขนาดแม่ยังไม่ตื่น ก็ป่วยการจะไปลองกับคนอื่น” มูมินโทรล
นี่ในใจ แล้วเดินตรวจรอบบ้านที่ดูสึกลับและไม่คุ้นเคยตามลำพัง
นาฬิกาทุกเรือนหยุดเดินไปนานแล้ว และฝุ่นละเอียดก็ปกคลุม
ทุกสิ่งทุกอย่าง บนโต๊ะห้องรับแขกยังคงมีชามซูบใส่ใบสนที่เหลือ
จากเดือนพฤศจิกายนตั้งอยู่ และโคมแก้วเจียรระไนในถุงผ้าโปร่ง
ก็ส่งเสียงกรังกรังกับตัวเองเบาๆ

ทันใดนั้นมูมินโทรลก็รู้สึกตกใจและหยุดก็อยู่ในความมืด
อู่นๆ ข้างแถบแสงจันทร์ เขาหงายขึ้นมาอย่างรุนแรง

“แม่! ตื่น!” มูมินโทรลตะโกน “โลกหายไปหมดแล้ว!”
เขากลับไปดึงผ้าคลุมของเธอ

แต่คุณแม่มูมินไม่ตื่น ความฝันถึงฤดูร้อนของเธอหยุดหด
ติดขัดอยู่ครู่หนึ่ง แต่เธอไม่สามารถจะลืมตาได้ มูมินโทรลขดตัว
ลงบนพรมหน้าเตียงของเธอ และคืนฤดูหนาวอันยาวนานก็ดำเนิน
ต่อไป

ตอนรุ่งอรุณ กองหิมะบนหลังคาเริ่มเคลื่อนไหว มันเลื่อนไหล
ลงมานิดหนึ่ง จากนั้นจึงลื่นไถลอย่างเด็ดเดี่ยวข้ามขอบหลังคาลงมา
เสียงดังผลู

บัดนี้หน้าต่างทุกบานถูกกลบฝัง และมีเพียงแสงสีเทาจางๆ

เท่านั้นที่หาทางเข้ามาข้างในได้ ห้องรับแขกดูไม่เหมือนจริงยิ่งกว่าที่เคย ประหนึ่งว่ามันอยู่ลึกลงมาใต้พื้นดิน

มุมินโทรลทำหูฟังและฟังอยู่นาน แล้วเขาก็จุดตะเกียงน้ำมันและเดินออกไปที่ตู้ลิ้นชักเพื่ออ่านจดหมายฤดูใบไม้ผลิของสนัฟกิน มันวางอยู่ใต้กระดาษที่ทำด้วยสารทไฟเช่นเคย และมันก็เหมือนมากกับจดหมายฤดูใบไม้ผลิฉบับอื่นๆ ที่สนัฟกินทิ้งไว้เมื่อเขาลงไปทางใต้ในเดือนตุลาคมทุกปี

มันเริ่มด้วยคำว่า “ลาก่อน” ด้วยลายมือตัวใหญ่ๆ ป้อมๆ ตัวจดหมายเองนั้นสั้น

ลาก่อน

*หลับให้สบายและอย่าใจฝ่อ ในวันที่อบอุ่น
วันแรกของฤดูใบไม้ผลินายจะมีฉันที่นี่อีกครั้ง อย่า
ลงมือสร้างเขื่อนโดยไม่มีฉัน*

สนัฟกิน

มุมินโทรลอ่านจดหมายหลายครั้ง และจู่ๆ เขาก็รู้สึกหิว เขาเข้าไปในครัว ตามที่ปรากฏนั้นมันก็เหมือนอยู่ใต้ดินนับไมล์ๆ เช่นกัน ทั้งดูเป็นระเบียบเรียบร้อยและว่างเปล่าอย่างน่าสลดใจ ตู้เก็บอาหารก็อ้างว้างพอๆ กัน เขาไม่พบอะไรที่นั่น ยกเว้นน้ำเชื่อมโลแกนเบอร์รี่ขวดหนึ่งซึ่งบูดแล้ว และขนมปังป่นๆ ครึ่งห่อ

มุมินโทรลทำตามตามสบายอยู่ใต้โต๊ะครัวและเริ่มเคี้ยว เขาอ่านจดหมายของสนัฟกินอีกครั้งหนึ่ง

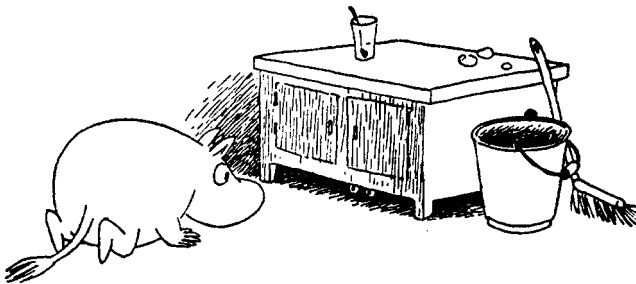
หลังจากนั้นเขาก็นอนหงายแผ่หรา และมองดูปุ่มไม้สี่เหลี่ยมจัตุรัสใต้มุมนิเคะ ในครัวเงียบ

“ลาก่อน” มุมินโทรลกระซิบ “หลับให้สบายและอย่าใจฟ่อในวันที่อบอุ่นวันแรกของฤดูใบไม้ผลิ” เขาพูดตั้งขึ้นเล็กน้อย จากนั้นจึงร้องเป็นเพลงออกมาสุดเสียง “นายจะมีฉันที่นี่อีกครั้ง! นายจะมีฉันที่นี่ ฤดูใบไม้ผลิล่องลอยอยู่ในอากาศ อบอุ่นและสวยงาม เราจะอยู่ที่นี่ และนั่นไงเรา ที่นี่ ที่นั่น จะปีไหนก็ตาม...”

เขาหยุดก็กเมื่อเห็นดวงตาสีเล็กๆ สองดวงส่องวาวออกมายังเขาจากใต้อ่างล้างจาน

เขาจ้องตอบ ครัวเงียบเหมือนเมื่อตอนก่อนหน้านี้ แล้วดวงตาคู่นั้นก็หายไป

“เดี๋ยว” มุมินโทรลตะโกนอย่างไม่สบายใจ เขาคลานไปทางอ่างล้างจาน ร้องเรียกเบาๆ ตลอดเวลา “ไม่ออกมาหน่อยเหรอไม่ต้องกลัว! ฉันดินะ กลับมา...”

แต่ใครก็ตามที่อาศัยอยู่ที่อ่าบล้างจานไม่กลับมา มูมินโทรล
รอยเศษขนมปังกรอบลงบนพื้นเป็นทางยาว และเหน้าเชื่อมโลแกน
เบอร์รี่ลงไว้ชนิดหนึ่ง

เมื่อเขากลับมายังห้องรับแขก โคมแก้วระย้าก็หักทลายเขา
ด้วยเสียงกรังกริ่งอย่างหตุหู่

“ฉันไปละ” มูมินโทรลพูดตึงๆกับโคมระย้า “ฉันเบื่อพวกแก
ทั้งหมด และฉันจะลงไปใต้ไปพบสนัฟกิ้น” เขาไปที่ประตูหน้าและ
พยายามจะเปิด แต่มันติดน้ำแข็ง

เขาวิ่งครางหึ่งๆจากหน้าต่างบานหนึ่งไปอีกบาน พยายาม
เปิดดูทั้งหมด แต่พวกมันก็ติดแน่นเช่นกัน และตั้งนั้นมูมินโทรล
ผู้โดดเดี่ยวจึงวิ่งขึ้นไปบนห้องใต้หลังคา จัดแจงยกช่องสำหรับ
คนกวาดปล่องไฟขึ้น และตะกายออกมาบนหลังคา

คลื่นอากาศเย็นเฉียบต้อนรับเขา

เขาหอบ ลื่น และกลิ้งตกลงไป

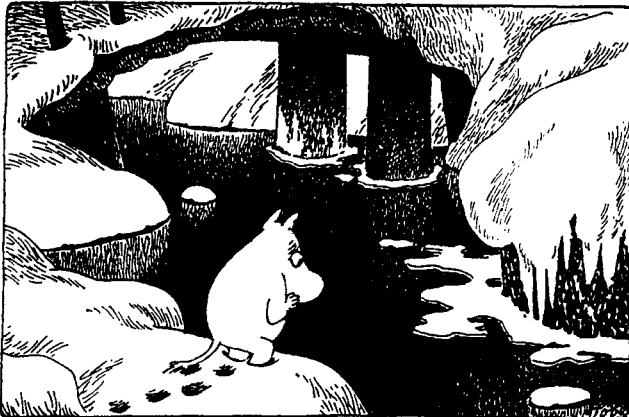
ตั้งนั้นจึงช่วยอะไรไม่ได้ที่มูมินโทรลจะถูกโยนออกมาสู่โลก
ที่แปลกประหลาดและอันตราย และจมลึกลงสู่หิมะกองแรกใน
ประสบการณ์ของเขา จนเหลือแต่หูเท่านั้นที่โผล่ให้เห็น มันดำผิว
นุ่มนวลเหมือนกำมะหยี่ของเขาจนรู้สึกระคายไปหมด แต่ในเวลา
เดียวกันจมูกของเขาก็ได้กลิ่นใหม่กลิ่นหนึ่ง มันเป็นกลิ่นที่จริงจัง
ยิ่งกว่ากลิ่นใดๆที่เขาเคยประสบมาก่อน และน่าตกใจจินตๆ ทว่า
มันก็ทำให้เขาตื่นตัวและสนใจอย่างยิ่ง

หุบเขาค่ายถูกแสงสลัวสีเทาห่อหุ้มอยู่ มันไม่เป็นสีเขียว
อีกต่อไปแล้วด้วย มันเป็นสีขาว ทุกสิ่งซึ่งครั้งหนึ่งเคยเคลื่อนไหว
กลับหยุดนิ่ง ไม่มีเสียงที่มีชีวิต ทุกสิ่งที่มีเหลี่ยมมุม บัดนี้โค้งมน

“นี่คือหิมะ” มูมินโทรลกระซิบกับตัวเอง “เราเคยได้ยิน
แม่พูดถึงมัน และมันคือสิ่งที่เรียกกันว่าหิมะ”

ในช่วงขณะนั้น ผิวกำมะหยี่ของมูมินโทรลก็ตัดสินใจว่าจะ
เริ่มให้ขนงอกออกมามากขึ้น โดยที่เจ้าตัวไม่รู้เรื่องอะไรด้วยเลย
มันตัดสินใจแล้วว่าต่อไปนี้จะต้องมีขนสำหรับใช้ในฤดูหนาว นั่นคง
ใช้เวลาอยู่บ้าง แต่อย่างน้อยที่สุดการตัดสินใจก็ได้เกิดขึ้นแล้ว
และนั่นเป็นสิ่งที่ดีเสมอ

ระหว่างนั้นมูมินโทรลกำลังเดินลุยหิมะไปอย่างยากลำบาก
เขาลงไปที่แม่น้ำ มันคือแม่น้ำสายเดิมที่เคยใสแจ๋วและไหลลื่นอย่าง
เบิกบานผ่านสวนฤดูร้อนของมูมินโทรลนั่นเอง แต่บัดนี้มันดู
ไม่เหมือนตัวเองเอาเสียเลย มันมีสีดำและเงื่องหงอย มันเป็น
ของโลกใหม่ที่เขารู้สึกไม่คุ้นเคยนี้เช่นเดียวกัน

เพื่อความปลอดภัยเขามองไปที่สะพาน เขามองไปที่ตู้
รับจดหมาย พวกมันเต็มไปด้วยความทรงจำ เขายกฝาขึ้นนิดหนึ่ง
ทว่าไม่มีจดหมาย มีแต่ใบไม้เหี่ยวๆ ใบหนึ่งซึ่งไม่มีถ้อยคำใดๆ
เขียนอยู่

เขาเริ่มคุ้นกับกลิ่นของฤดูหนาวแล้ว มันไม่ได้ทำให้เขารู้สึก
อยากรู้ อยากเห็นอีกต่อไป

เขามองดูพุ่มมะลิที่เหลือแต่กิ่งก้านโล่งๆ ยุ่งเหยิง และก็นึก
ในใจว่า “มันตายแล้ว ทั้งโลกตายระหว่างที่เราหลับ โลกนี้เป็นของ
คนอื่นซึ่งเราไม่รู้จัก บางทีอาจจะเป็นของโกธิก มันไม่ได้ทำมาสำหรับ
พวกมุมนิน”

เขาลังเลอยู่ครู่หนึ่ง แล้วจึงตัดสินใจว่า เขาจะยังรู้สึกแยกว่านี้
ถ้าเขาเป็นเพียงผู้เดียวที่ตื่นอยู่ท่ามกลางความหลับใหล

และด้วยเหตุนั้น มุมนินโทรลจึงประทับรอยเท้าแรกลงบนหิมะ
ข้ามสะพานและขึ้นเนินไป เป็นรอยทางที่เล็กมาก แต่แน่นอน และ
ชี้ตรงไปท่ามกลางหมู่ไม้ มุ่งสู่ทิศใต้

